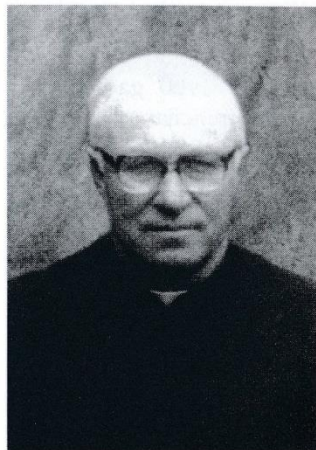

JĀZEPS LAPKOVSKIS

(1920–2005)

Jāzeps Lapkovskis dzimis 1920. gada 15. martā Daugavpils priekšpilsētā – Stropos. Lapkovsku ģimene bija ļoti ticīga. Tajā bija astoņi bērni, un divi kļuva par priesteriem, bet divas māsas – par mūķenēm. Jāzeps bērnību atcerējās kā sūru darbu ar tulznām, jo savas zemes nebija, nomāja strēmeli pilsētas smiltiņas, kur melnzemi vajadzēja sanest ar groziem.

Pēc Daugavpils poļu-krievu vidusskolas beigšanas 1939. gadā J. Lapkovskis iestājās Latvijas Universitātes Romas katoļu teoloģijas fakultātē, bet jau nākamajā gadā studijas bija jāpārtrauc, jo ienāca krievu karaspēks. Fakultāti slēdza. Tad viņš iestājās Paula Stradiņa feldšeru skolā. Vācu okupācijas laikā atgriezās Daugavpilī un strādāja par sanitāru kara hospitālī.

Radās iespēja turpināt studijas teoloģijā, un Jāzeps Lapkovskis tās pabeidza Aglonā. 1944. gada 23. decembrī arhibīskaps A. Springovičs savā kapelā ordinēja viņu par priesteri. Primīcijas dievkalpojums notika 29. decembrī Rīgas svētā Alberta baznīcā, kur piedalījās tēvs Andrejs (J. Pavlovskis).

Pirmo kalpošanas norīkojumu 1945. gada 26. janvārī saņēma uz Cēsīm par vikāru. No 1948. gada kalpoja Valmierā, Smiltēnē un citās Vidzemes draudzēs. Smiltēnē draudze atjaunoja nodegušo baznīcu, bet pēkšņi nāca ziņa, ka prāvestam draud apcietināšana. Nācās doties uz Latgali, kur no 1950. gada 27. janvāra

J. Lapkovskis ir prāvests Brodaižos un Rundānos. 1951. gada 28. aprīlī viņš uzsāka kalpojumu vienā no vecākajām Latgales baznīcām – Indricā, Daugavas krastos, un Varnavičos, Daugavas kreisajā krastā.

1954. gadā atgriezās Vidzemē, kur bija par prāvestu Cēsīs, Siguldā, Raunā un Rūjienā. Siguldas draudze kopā ar prāvestu nolēma celt jaunu baznīcu. 1960. gadā tā bija gatava iesvētei. Bet kādā naktī ieradās grupa milicijas pavadībā, izlauza durvis, iznesa baznīcas inventāru un altāri, tā vietā uzstādot letes un plauktus, kur sakrāva pārtikas produktus un alkoholiskos dzērienus. No rīta atnākušie ticīgie baznīcas vietā atrada veikalus, draudzes un prāvests, kurš bija ielicis pūles un enerģiju, kārtojot atļaujas un dokumentus, smagi pārdzīvoja notikušo. Siguldas izpildkomiteja pavēlēja J. Lapkovskim 24 stundu laikā atstāt Vidzemi, citādi arestēs. Ar sarūgtinājumu sirdi prāvests aizbrauca uz Zemgali, kur no 1960. gada 10. novembra kalpoja Laucesā un Dēmenē. Garīgā vadība 1963. gada 6. jūnijā J. Lapkovski nosūtīja uz Ilūksti par dekānu, kur viņš kalpoja 17 gadus.

1980. gada 6. novembrī Jāzeps Lapkovskis tika iecelts par lielās Krāslavas draudzes prāvestu un dekānu, kur ar visu sirdi nodevās skaistā dievnama atjaunošanai un sakārtošanai, tāpat rūpējās par draudzes īpašuma atgūšanu. Visam, kas ienāca Atmodas gados, viņš deva svētību: skolās notika jubileju dievkalpojumi, mazpulka karoga iesvēte, iedzīvotāju sapulces, skolotāju konferences...

1994. gadā J. Lapkovskis svinēja priesterības zelta jubileju. Par nopelniem Baznīcas un sabiedrības labā 1995. gadā apbalvots ar Polijas atdzimšanas komandora Krusta ordeni, bet 1998. gadā paugstināts par prelātu. Dekāns ticēja, ka cilvēku sirdsdruvā labā sēkla nezūd un ka galvenais ir mīlestība, ar kādu tuvojamiem viens otram. Viņš kalpoja Dievam un Tēvijai.

Pēc ilgus un smagas slimības 85 gadu vecumā prelāts J. Lapkovskis aizgāja mūžībā. Viņš bija viens no Latvijas katoļu Baznīcas ilggadējiem garīdzniekiem, kas kalpojis Baznīcai vairāk nekā 60 gadus. Sestdien, 20. augustā, Krāslavā, plūstot ļaužu simtiem, dekānu Jāzepu Lapkovski izvadīja pēdējā gaitā. Atvadu runas skanēja latviešu, poļu un krievu valodā. Sēru dievkalpojumu svētā Ludviga baznīcā vadīja Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis. Dekāns apbedīts Krāslavas baznīcas dārzā.

Avots:

Budže, Alberts. Latvijas Romas katoļu priesteri / Alberts Budže.- Rēzekne : Latgales kultūras centra izdevniecība, 2010. – 2. sēj.- 191.- 192. lpp.